

Sygn. akt I Ns 186/14

POSTANOWIENIE

Dnia 04 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Tomasz Choczaj

Protokolant: staż. Sandra Torchała

po rozpoznaniu w dniu 04 listopada 2014 roku w Wieluniu

na rozprawie

sprawy z wniosku R. P. i D. K.

z udziałem J. P. i A. Ś.

o wydanie orzeczenia w trybie art. 111 ustawy z dnia 05 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy

postanawia:

- zakazać uczestnikowi postępowania J. P. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji dotyczących wnioskodawcy R. P. o tym, że jest człowiekiem, który nie spłaca długów, że był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w W. przez ostatnie kilka lat, że był przez 6 lat stypendystą Powiatowego Urzędu Pracy w W., że pobierał świadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy przez kilka lat, że ma zaległe zobowiązania wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego,
- zakazać uczestniczce postępowania A. Ś. - redaktorowi naczelnemu (...) rozpowszechniania nieprawdziwych informacji dotyczących wnioskodawcy R. P. o tym, że jest człowiekiem, który nie spłaca długów, że był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w W. przez ostatnie kilka lat, że był przez 6 lat stypendystą Powiatowego Urzędu Pracy w W., że pobierał świadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy przez kilka lat, że ma zaległe zobowiązania wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego,
- zakazać uczestnikowi postępowania J. P. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji dotyczących wnioskodawcy D. K. o tym, że podczas pełnienia funkcji prezesa (...) P. przez D. K. doszło do aresztowania byłego prezesa (...) P. Z. W. (1),
- zakazać uczestniczce postępowania A. Ś. - redaktorowi naczelnemu (...) rozpowszechniania nieprawdziwych informacji dotyczących wnioskodawcy D. K. o tym, że podczas pełnienia funkcji prezesa (...) P. przez D. K. doszło do aresztowania byłego prezesa (...) P. Z. W. (1),
- nakazać uczestnikowi postępowania J. P. przeproszenie wnioskodawcy R. P. poprzez umieszczenie na portalu (...) w terminie 24 godzin od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia przez okres 24 godzin oświadczenia podpisanego pełnym imieniem i nazwiskiem czcionką 14 Times New Roman o następującej treści: „Przepraszam Pana R. P. za to, że w kampanii wyborczej przed wyborami na burmistrza W. w 2014 roku rozpowszechniałem nieprawdziwe informacje o tym, że jest człowiekiem, który nie spłaca długów, że był zarejestrowany

w Powiatowym Urzędzie Pracy w W. przez ostatnie kilka lat,
że był przez 6 lat stypendystą Powiatowego Urzędu Pracy
w W., że pobierał świadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy przez kilka lat, że ma zaległe zobowiązania wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego”,

6. nakazać uczestnikowi postępowania J. P. przeproszenie wnioskodawcy D. K. poprzez umieszczenie na portalu (...) w terminie 24 godzin od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia przez okres 24 godzin oświadczenia podpisanego pełnym imieniem i nazwiskiem czcionką 14 Times New Roman o następującej treści: „Przepraszam Pana D. K. za to, że w kampanii wyborczej przed wyborami na radnego do Rady Miejskiej w W. w 2014 roku rozpowszechniałem nieprawdziwe informacje o tym, że podczas pełnienia funkcji prezesa (...) P. przez D. K. doszło do aresztowania byłego prezesa (...) P. Z. W. (1)”,

7. nakazać uczestniczce postępowania A. Ś. - redaktorowi naczelnemu (...) przeproszenie wnioskodawcy R. P. poprzez umieszczenie na portalu (...) w terminie 24 godzin od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia przez okres 24 godzin oświadczenia podpisanego pełnym imieniem i nazwiskiem czcionką 14 Times New Roman o następującej treści: „Przepraszam Pana R. P. za to, że w kampanii wyborczej przed wyborami na burmistrza W. w 2014 roku rozpowszechniałam nieprawdziwe informacje o tym, że jest człowiekiem, który nie spłaca długów, że był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w W. przez ostatnie kilka lat, że był przez 6 lat stypendystą Powiatowego Urzędu Pracy w W., że pobierał świadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy przez kilka lat, że ma zaległe zobowiązania wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego”,

8. nakazać uczestniczce postępowania A. Ś. - redaktorowi naczelnemu (...) przeproszenie wnioskodawcy D. K. poprzez umieszczenie na portalu (...) w terminie 24 godzin od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia przez okres 24 godzin oświadczenia podpisanego pełnym imieniem i nazwiskiem czcionką 14 Times New Roman o następującej treści: „Przepraszam Pana D. K. za to, że w kampanii wyborczej przed wyborami na radnego do Rady Miejskiej w W. w 2014 roku rozpowszechniałam nieprawdziwe informacje o tym, że podczas pełnienia funkcji prezesa (...) P. przez D. K. doszło do aresztowania byłego prezesa (...) P. Z. W. (1)”,

9. oddalić wniosek wnioskodawcy R. P. w pozostałej części,

10. oddalić wniosek wnioskodawcy D. K. w pozostałej części.

Sędzia: /-/ T. C..

UZASADNIENIE

R. P. jako kandydat na Burmistrza W. wniósł o zakazanie J. P. rozpowszechniania informacji, że kandydat na burmistrza W. R. P.: jest człowiekiem, który nie spłaca długów, że był zarejestrowany w PUP przez ostatnie kilka lat, że był przez 6 lat stypendystą PUP w W., że pobierał świadczenie z PUP przez kilka lat, że ma zaległe zobowiązania wobec ZUS i Urzędu Skarbowego, że jest osobą nieodpowiedzialną. Ponadto wniósł o nakazanie sprostowania nieprawdziwych informacji, umieszczenie przeprosin kandydata na burmistrz w mediach, do których rozesłano treść listu oraz na portalu (...), na którym opublikowano list, a także o zobowiązanie J. P. do przekazania kwoty 50 000,00 zł na organizację pożytku publicznego.

R. P. jako kandydat na Burmistrza W. wniósł

o zakazanie A. Ś. – redaktorowi naczelnemu (...) rozpowszechniania informacji, że kandydat na burmistrza W. R. P.: jest człowiekiem, który nie spłaca długów, że był zarejestrowany w PUP przez ostatnie kilka lat, że był przez 6 lat stypendystą PUP w W., że pobierał świadczenie z PUP przez kilka lat, że ma zaległe zobowiązania wobec ZUS i Urzędu Skarbowego, że jest osobą nieodpowiedzialną. Ponadto wniósł o nakazanie sprostowania nieprawdziwych informacji, umieszczenie przeprosin kandydata na burmistrza R. P.

w (...) i na portalu (...),

a także zobowiązanie A. Ś. do przekazania kwoty 50 000,00 zł na organizację pożytku publicznego i jej ukaranie za publikacje nie zweryfikowanych i nie sprawdzonych informacji.

D. K. jako kandydat na radnego do Rady Miejskiej

w W. wniósł o zakazanie J. P. rozpowszechniania

o nim informacji: że był prezesem (...) P. przez 3 dni, że podczas pełnienia funkcji prezesa przez D. K. doszło do aresztowania byłego prezesa (...) P. Z. W.. Ponadto wniósł o nakazanie sprostowania nieprawdziwych informacji, umieszczenie przeprosin kandydata na burmistrz w mediach, do których rozesłano treść listu oraz na portalu (...), na którym opublikowano list, a także zobowiązanie J. P. do przekazania kwoty 50 000,00 zł na organizację pożytku publicznego.

D. K. jako kandydat na radnego do Rady Miejskiej

w W. wniósł o zakazanie A. Ś. – redaktorowi naczelnemu (...) rozpowszechniania o nim informacji:

że był prezesem (...) P. przez 3 dni, że podczas pełnienia funkcji prezesa przez D. K. doszło do aresztowania byłego prezesa (...) P. Z. W.. Ponadto wniósł o nakazanie sprostowania nieprawdziwych informacji, umieszczenie przeprosin kandydata na burmistrza R. P. w (...) i na portalu (...), a także zobowiązanie A. Ś. do przekazania kwoty 50 000,00 zł na organizację pożytku publicznego i jej ukaranie za publikacje nie zweryfikowanych i nie sprawdzonych informacji.

W uzasadnieniu wniosku R. P. i D. K. podali,

że informacje zamieszczone o nich w liście otwartym opublikowanym

na portalu (...) są nieprawdziwe. Mają na celu wprowadzić wyborców w błąd, podważyć ich wiarygodność i reputację i zniechęcić

do wyborców do głosowania na ich nazwiska. Wnioskodawcy wskazali,

że autorem listu był J. P., a redaktorem naczelnym (...) jest A. Ś..

Uczestnicy postępowania wnieśli o oddalenie wniosków.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wnioskodawca D. K. jest kandydatem na radnego do Rady Miejskiej w W. z listy Komitetu (...), (bezsporne).

Wnioskodawca R. P. jest kandydatem na Burmistrza W. z listy Komitetu (...), (bezsporne).

Uczestnik postępowania J. P. kandyduje na radnego Powiatu (...) z listy Komitetu Wyborczego (...), (bezsporne).

Uczestniczka postępowania A. Ś. od dnia 01 listopada 2012 roku jest redaktorem naczelnym (...). Nie należy do żadnej partii ani komitetu wyborczego. Wcześniej redaktorem naczelnym był uczestnik postępowania J. P., (bezsporne).

(...) prowadzi portal internetowy (...), (bezsporne).

W dniu 02 listopada 2014 roku na portalu internetowym (...) ukazał się list otwarty uczestnika postępowania J. P., (bezsporne).

Został on zatytułowany: „(...) W.?” , (bezsporne).

W liście tym J. P. zadała m.in. pytania sugerujące odpowiedź:

- czy wnioskodawca R. P., który nie spłaca długów, nie oddaje pożyczonych pieniędzy i rzeczy, ma moralne prawo kandydować na burmistrza W.,

- czy wnioskodawca R. P. powinien kandydować, choć przez ostatnie kilka lat był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy,

- czy wnioskodawca R. P. mógł być zarejestrowany w PUP jako bezrobotny i mieć świadczenia przez kilka ostatnich lat z budżetu,

- czy R. P. wobec powyższego to osoba odpowiedzialna, (bezsporne).

W liście uczestnik postępowania J. P. wskazał, że wnioskodawca R. P. przez około 6 lat był stypendystą PUP w W..

Uczestnik postępowania J. P. w liście otwartym napisał również: „czy staż w firmie łącznik odbywał pełnomocnik komitetu wyborczego (...) D. K., który swego czasu chyba przez 3 dni był prezesem (...). Podpisany niżej wie o tym m.in. od śp. Z. W. (1), który w tym okresie miał zastosowany areszt policyjny”, (bezsporne).

Między uczestnikami postępowania a wnioskodawcą R. P. toczą się spory i sprawy sądowe, (bezsporne).

Po opublikowaniu listy na forach pojawiło się kilka niepoehlebnych wpisów na temat wnioskodawców, (bezsporne).

Na stronie (...) ukazał się informacja o następującej treści: „Miło nam poinformować, że nasz redakcyjny kolega, założyciel gazety (...), wieloletni redaktor naczelny (...) p. J. P. zdecydował się ubiegać o mandat radnego Rady Powiatu (...) w O. (...). Miasto i Gmina W.”, (bezsporne).

Zgodnie z zamieszczonym na stronie regulaminem redakcja

nie odpowiada za treść wpisów internautów na forum. Redakcja (...) zastrzega sobie prawo do nie umieszczenia w całości lub części opinii. W szczególności nie zostaną umieszczone opinie zawierające wulgaryzmy (art. 3 Ustawy o języku polskim); obrażające osoby, narodowości, religie (art. 23 KC oraz art. 194 - 196 KK); zawierające informacje nie sprawdzone lub obarczające niesprawdzonymi zarzutami inne osoby (art. 23 KC). Ponadto nie zamieszczamy opinii, które zawierają linki do prywatnych stron www, zawierających dane osobowe, teleadresowe lub adresy mailowe. Zawierających uwagi skierowane do obsługi. Nie będą edytowane także wszelkie wpisy wielokrotne i nie na temat oraz groźby karalne, i oszczerstwa. Dopuszczalna jest natomiast nawet najostrzejsza krytyka, ale bez wycieczek osobistych. Jeśli czyjaś opinia nie została dopuszczona, to znaczy, że zaliczona została do jednej z wymienionych kategorii, (bezsporne).

Przed otrzymaniem listu od uczestnika postępowania J. P.,

a po umieszczeniu na stronie internetowej wywiadu „(...)

(...)” uczestniczka postępowania A. Ś. zwróciła

się do Powiatowego Urzędu Pracy w W. z pytaniem dotyczącym czasu zarejestrowania wnioskodawcy R. P. jako osoby bezrobotnej. W dniu 30 października Powiatowy Urząd Pracy w W. wydał decyzję

o odmowie udzielenia informacji, (bezsporne).

Z zaświadczenia Powiatowego Urzędu Pracy w W. wynika,

że wnioskodawca R. P. był zarejestrowany jako bezrobotny w okresach od 21 stycznia 2010 roku do 13 kwietnia 2010 roku i od 02 października 2013 roku do 15 października 2014 roku. W w/w okresach nie pobierał zasiłków i stypendiów, (bezsporne).

Na stronie (...) ukazało się pismo m.in. D. K., z którego wynika, że objął funkcję prezesa klubu w dniu 16 lutego 2011 roku, a zrezygnował w dniu 18 lutego 2011 roku, (bezsporne).

Uczestniczka postępowania A. Ś. wyraziła zgodę na opublikowanie listu otwartego, (bezsporne).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 111 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy, jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia

26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe, materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia: zakazu rozpowszechniania takich informacji; przypadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje; nakazania sprostowania takich informacji; nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste; nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone; nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100.000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego. Warunkiem dochodzenia wskazanych wyżej roszczeń w trybie wyborczym jest zatem rozpowszechnienie nieprawdziwych informacji za pomocą materiałów wyborczych.

Trzeba również dodać, że chodzi o wypowiedzi, które mają charakter agitacji wyborczej, rozpowszechnianej nie tylko w prasie, ale także na innych polach komunikacji społecznej, które są umieszczane z uwagi na trwającą kampanię wyborczą i pozostają w związku z aktem wyboru, czy też umieszczane są w celu wpływu na wynik głosowania. Nie muszą zatem pochodzić od komitetów wyborczych.

Przepis art. 111 Kodeksu wyborczego ma na celu ochronę opinii publicznej przed rozpowszechnieniem informacji nieprawdziwych, a więc ma na względzie przede wszystkim dobro publiczne.

Mając powyższe na uwadze oraz zebrany w sprawie materiał dowodowy należy stwierdzić, że wnioskodawcy zasługują na ochronę określoną w art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego.

Należy uznać, że list uczestnika postępowania J. P. jest formą agitacją wyborczą, gdyż uczestnik postępowania jako przeciwnik polityczny wnioskodawców (kandyduje z listy wyborczej (...)) prowadzi kampanie negatywną – chce doprowadzić do tego, by wyborcy nie głosowali na wnioskodawców. Inkryminowany list został opublikowany w czasie kampanii wyborczej na portalu (...), zatem wypowiedź miała charakter publiczny. Sam tytuł listu i jego treść daje podstawę do uznania, że jest związany z wyborami.

Uczestnicy postępowania nie przedstawili dowodu na poparcie prawdziwości informacji zanegowanych przez wnioskodawców zawartych w liście J. P. za wyjątkiem dowiedzenia, że wnioskodawca D. K. był prezesem klubu przez trzy dni.

Trzeba też zauważyć, że pomiędzy uczestnikami postępowania a wnioskodawcą R. P. toczą się różne spory, również sądowe, daje to też podstawę do stwierdzenia, że zamiarem J. P. było zdyskredytowanie R. P. i przy okazji jego kolegi z Komitetu (...) D. K.. Inkryminowany list miał wpływ na dobro publiczne i na możliwość wyrobienia sobie własnego zdania przez wyborców co do wnioskodawców. Wprowadzenie w błąd co do faktów miało znaczenie dla oceny predyspozycji wnioskodawców do realizowania określonej funkcji, co wynika chociażby z krytycznych wpisów na forach. Nie ma przy tym żadnego znaczenia to, że w liście otwartym uczestnik postępowania zadawał pytania, gdyż w pytaniach wprost sugerował

odpowiedź bądź nawet tej odpowiedzi udzielał, np. zadał pytanie czy podatnicy płacili podatki m.in. po to, by R. P. mógł być zarejestrowany i mieć świadczenia przez kilka lat.

Dlatego Sąd orzekł, jak w pkt 1, 3, 5 i 6 postanowienia, na podstawie art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że list uczestnika postępowania J. P. został opublikowany na portalu (...), tj. portalu (...), którego redaktorem naczelnym jest uczestniczka postępowania A. Ś., która wyraziła zgodę na jego publikację.

Według art. 38 ust. 1 Prawa prasowego odpowiedzialność cywilną za naruszenie prawa spowodowanego opublikowaniem materiału prasowego ponoszą m.in. redaktor lub inna osoba, którzy spowodowali opublikowanie tego materiału. Warunkiem ponoszenia tej odpowiedzialności przez redaktora naczelnego jest wykazanie, że brał on udział w czynnościach, które doprowadziły do publikacji materiału prasowego.

Dziennikarz ma ograniczone możliwości sprawdzenia prawdziwości uzyskanych informacji. Nie zwalnia to jednak dziennikarza od obowiązku weryfikacji uzyskanych wiadomości w dostępny dla niego sposób. Tym bardziej w sytuacji, gdy okoliczności towarzyszące uzyskanej informacji uzasadniają obawę, że jej źródło nie było obiektywne, a podawane przez dziennikarza fakty mogą stanowić podstawę poważnych zarzutów wobec przedstawianej w publikacji prasowej osoby.

Od obowiązku zachowania przez dziennikarza szczególnej staranności i rzetelności dziennikarskiej nie zwalnia to, że motywem publikacji prasowej jest ochrona uzasadnionego interesu społecznego. Należy mieć także na uwadze, że w przypadku publikacji istotnych dla społeczeństwa informacji, mimo braku możliwości pełnego zweryfikowania przez dziennikarza ich prawdziwości, powinno to zostać uwzględnione w treści, jak również w odpowiedniej formie materiału prasowego. Wymóg szczególnie starannego i rzetelnego postępowania, przewidziany w art. 12 ust. 1 pkt 1 Prawa prasowego, jest bowiem aktualny nie tylko na etapie zbierania, ale także wykorzystania materiałów prasowych.

Wobec wcześniejszego ustalenia, że niektóre treści listu uczestnika postępowania J. P., dotyczące wnioskodawców, były nieprawdziwe, należy ustalić, czy A. Ś. – redaktor naczelny (...) brała udział w opublikowaniu listu oraz, czy miała możliwość weryfikacji uzyskanych wiadomości.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że A. Ś. miała udział w opublikowaniu listu, ponadto miała możliwość dokonania weryfikacji prawdziwości informacji w nim zawartych. Zna przecież uczestnika postępowania J. P., zna również wnioskodawcę R. P.. Toczą się między nimi sprawy sądowe. Ponadto trzeba dodać, że uczestniczka postępowania popiera w kampanii wyborczej uczestnika postępowania J. P., co wynika chociażby z gratulacji umieszczonych na (...) Zatem ponosi odpowiedzialność za opublikowanie listu z nieprawdziwymi treściami, które dotyczą wnioskodawców, gdyż nie dochowała zasad rzetelności i staranności dziennikarskiej, dlatego Sąd orzekł, jak w pkt 2, 4, 7 i 8 postanowienia, na podstawie art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego.

Sąd oddalił wniosek R. P. i D. K. skierowany przeciwko J. P. w pozostałej części, o czym orzekł, jak w pkt 9 i 10, gdyż stwierdzenie, że R. P. jest osobą nieodpowiedzialną jest stwierdzeniem ocennym oraz z uwagi na to, że uwzględnienie wniosku w pozostałej części byłoby nadmierne dla uczestnika postępowania, a przyznana ochrona jest wystarczająca. Ponadto należy stwierdzić, że brak jest dowodów na to, że list J. P. został opublikowany w innym mediach. Także należy zwrócić uwagę na to, że informacja o okresie bycia prezesem klubu przez D. K. okazała się prawdziwa.

Sąd oddalił wniosek R. P. i D. K. skierowany przeciwko A. Ś. w pozostałej części, o czym orzekł, jak w pkt 9 i 10, gdyż stwierdzenie, że jest osobą nieodpowiedzialną jest stwierdzeniem ocennym oraz z uwagi na to, że uwzględnienie wniosku w pozostałej części byłoby nadmierne dla uczestnika postępowania, a przyznana ochrona jest wystarczająca.

Także należy zwrócić uwagę na to, że informacja o okresie bycia prezesem klubu przez D. K. okazała się prawdziwa. Ponadto art. 111 Kodeksu wyborczego nie przewiduje sankcji ukarania redaktora naczelnego.

Sędzia: /-/ T. C..